

Dijital Ebeveynlik Tutumları ile Ergenlerde İnternet Bağımlılığı ve Duyguları Yönetme Becerileri Arasındaki İlişki

Araştırma Makalesi / Research Article

 Elif AKAY, T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

 Gökhan KAYILI, Selçuk Üniversitesi

Öz

Bu çalışmada, ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile ergenlerde internet bağımlılığı ve duyguları yönetme becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Kayseri ilinde lise öğrenimine devam etmekte olan 17-18 yaş grubu ergen ve ebeveynleriyle çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem seçimi yapılırken çok aşamalı örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmaya 231 lise öğrencisi ve 231 ebeveyn olmak üzere toplamda 462 kişi katılmıştır. Araştırmada örneklem büyüklüğünün seçilmesinde Krejcie ve Morgan (1970)'ın belirlemiş oldukları örneklem büyüklüğü tablosundan yararlanılmıştır. Araştırma verileri Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği, İnternet Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Formu ve Duyguları Yönetme Becerileri ölçekleri kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerine uygulanan normalizasyon testi sonuçlarına göre bağımsız örneklem t-testi, Mann Whitney U testi, Kruscal Wallis H testi, Pearson Korelasyon Analizi ve basit doğrusal regresyon analizi işlemleri uygulanarak bulgulara ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda, ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile internet bağımlılığı düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Duyguları yönetme becerileri ve internet bağımlılığı düzeyi arasındaki ilişkiye bakıldığında ise değişkenler arasında negatif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Ayrıca dijital ebeveyn tutumlarının ve ergenlerin duyguları yönetme becerilerinin internet bağımlılığı düzeyini yordadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ergenler,
internet bağımlılığı,
dijital ebeveynlik,
duyguları yönetme becerileri.

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 16.05.2023

Kabul Tarihi: 14.06.2023

E-Yayın Tarihi:08.07.2023

Relationship Between Digital Parenting Attitudes and Internet Addiction And Emotional Management Skills in Adolescents

Abstract

In this study, it was aimed to determine the relationship between parents digital parenting attitudes and internet addiction and emotional management skills in adolescents. For this purpose, permission was obtained from the Kayseri Provincial Directorate of National Education to conduct a survey, and a study was conducted with adolescents aged 17-18 who are continuing their high school education in Kayseri and their parents. In the study, the multi-stage sampling method was used while selecting the sample. A total of 462 people, including 231 high school students and 231 parents, participated in the study. The sample size table of Krejcie and Morgan (1970) was used in the selection of the sample size in the study. Research data were used in the Digital Parenting Attitude Scale, Internet Addiction Scale-Short Form and Emotion Management Skills scales. According to the results of the normalization test applied to the research data, the findings were obtained by applying the independent samples t-test, Mann Whitney U test, Kruscal Wallis H test, Pearson Correlation Analysis and simple linear regression. As a result of the research, it was seen that there is a positive and significant relationship between parents digital parenting attitudes and internet addiction. When the relationship between emotion management skills and internet addiction was examined, it was seen that there was a moderately significant negative relationship between the variables. In addition, it was concluded that digital parental attitudes and adolescents ability emotional management predict internet addiction.

Keywords

Adolescents,
internet addiction,
digital parenting
emotional management.

Article Info

Received: 05.16.2023

Accepted: 06.14.2023

Online Published:07.08.2023

Atıf (How to cite)

Akay, E., Kayılı, G. (2023). Dijital Ebeveynlik Tutumları ile Ergenlerde İnternet Bağımlılığı ve Duyguları Yönetme Becerileri Arasındaki İlişki, Çocuk ve Gelişim Dergisi, 6 (11), 48-66.

Sorumlu Yazar: Elif Akay, elifakayy@gmail.com

Giriş

İnternet kavramı 1957 yılında hayatımıza girmiş, zaman içerisinde sağladığı dönüşüm ve gelişim nedeniyle gelen son noktada yaşamımızın zorunlu bir olgusu haline gelmiştir. İnternet kavramı, uluslararası ağ anlamına gelen “International Network” sözcüklerinden oluşmakta ve ağların ağı olarak ifade edilmektedir. İnternetin tüm dünyaya yayılması ise uydular, telefon hatları ve kablosuz yayın yapan araçlar aracılığıyla gerçekleşmektedir (Günüç, 2009). Teknolojik araçlar ve çevrimiçi medya platformlarının sayılarının her geçen gün bu denli artmasıyla internet bireylerin günlük yaşamlarının bir parçası haline gelmiştir (Clarkson ve Zierl, 2018).

İnternet, yaşamımıza getirdiği kolaylıklar ve yapılması gereken işlerin daha hızlı bir şekilde gerçekleşmesini sağlaması gibi pek çok özelliğiyle olumlu bir olgu olarak değerlendirilmektedir. Ancak internet kullanımının, zaman içerisinde bilinçsiz ve kontrolsüz bir hale gelmesi, bireylerin internet ve teknolojiyi yaşamlarının merkezine yerleştirmesiyle beraber internet kullanımı problemleri bir hale gelmeye başlamıştır. İnternetin problemleri bir şekilde kullanılması ve zaman içerisinde bu problemleri kullanımın yaygınlaşması yeni bir bağımlılık türünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunda tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını ve beraberinde gelen sosyal izolasyon kısıtlamalarının da etkisi olduğu söylenebilir. Çünkü bu durum da bireylerin internet kullanımında önemli değişikliklere sebep olmuştur. Ebeveynler internet aracılığıyla işlerini ev ortamından sürdürürken, çocuklar ve gençler ise eğitim, sosyalleşme ve iyi vakit geçirme amacıyla daha fazla internete bağımlı hale gelmişlerdir (Kumar, Ramphul, Mejjias, Lohana, Verma, Ramphul ve Sonaye, 2021). Young (1998) internete bağımlı hale gelen çevrimiçi kullanıcıların, madde bağımlılarının uyuşturucuya veya alkole bağımlı hale gelmesine benzer şekilde, internet’e bağımlı hale geldiğini ve bunun da akademik, sosyal ve mesleki bozukluklara yol açtığını belirtmektedir.

İnternet bağımlılığının nedenlerine baktığımız zaman, Karahisar (2014) çocukların interneti kontrolsüz ve denetimsiz bir şekilde kullanmalarının nedenini ailelerin çocuklarının internete bağımlı olma ihtimalini düşünmemeleri nedeniyle çocuklarına internet kullanımı konusunda herhangi bir denetim veya sınırlama getirmemelerine bağlamaktadır. Manap ve Durmuş (2021), ailelerin dijital ihmal düzeylerinin yüksek olması ve ebeveynlerin internet kullanımı konusunda olumsuz model olmalarının çocuklarda internet bağımlılığı düzeyinin yükselmesinde önemli etkiye sahip olduğunu belirtilmektedir. Ebeveynlerin, çocuklarını internet ortamında karşılaşılabilecekleri risklerden koruma düzeylerinin yükselmesiyle beraber çocuklardaki internet bağımlılığı riskinin düştüğü söylenebilir. Çocukların edindikleri pek çok davranışta ebeveynlerini model aldıkları bilinmektedir. Bu noktada ise internet ve teknoloji ile beraber hayatımıza giren ve ebeveynlik kavramı yeni bir boyut kazandıran, dijital ebeveynlik kavramı önem kazanmaktadır (Parmar, 2017; Rode, 2009;). Dijital ebeveynlik kavramına baktığımız zaman Yurdakul vd., (2013) tarafından dijital araçlara temel düzeyde hakim olan, dijital çağın gereksinimlerine göre hareket eden, imkanların farkında olan ancak çocuklarını bu ortamın risklerinden koruyabilen, insan haklarına gerçek dünyada saygı duymasıyla beraber aynı özenin sanal dünyada da gösterilmesi gerektiği bilincini çocuğuna aşlayan, hızlı bir şekilde gelişim ve değişim göstermekte olan teknolojik yeniliklere açık birey olarak tanımlanmıştır. Yapılan araştırmalar (Sukk ve Siibak, 2021) ebeveynlerin güvenli teknoloji kullanımı ile ilgili

pek çok endişeler taşımakta olduklarını ve teknolojik araçlarla çocuklarının ilişkilerini destekleme ve olası risklerden onları koruma konusunda çaba harcadıklarını göstermektedir. Görüldüğü gibi ebeveyn rolü ve sorumluluğu, çocuklarda ve ergenlerde internet bağımlılığından korumak noktasında kritik bir öneme sahiptir ancak unutulmamalıdır ki bağımlılığın önlenmesi için tek kriter değildir. Yine internet bağımlılığının nedenlerine bakıldığında Biçer (2014), çevresiyle sosyal ilişkiler kurmakta zorluk yaşayan, içinde bulunduğu gruptan kendini soyutlayan öğrencilerin, gerçek dünyada ortaya koyamadıkları varlıklarını sanal dünyada ortaya koymak isteyeceklerini; bu durumun ise patolojik internet kullanımına neden olabileceğini belirtmiştir. Problemlerli internet kullanımının, zihinsel sürecin bireyin davranışına yansımalarıyla geliştiği, bireylerin sosyal yaşamda başarısız olduğu alanları telafi etmek ve sosyalleşmeyi gerçekleştirebilmek amacıyla ortaya çıkan bir davranış örüntüsü olabileceği düşünülmektedir. İnternet, kendi başına kontrolsüz kullanımıyla bağımlılık yapan bir olgu olabilmekte bununla beraber sunduğu içerikler nedeniyle bireylerde daha önce var olan bağımlılık öğeleri için uygun bir ortam oluşturabilmektedir. Bu durumda ise bağımlılığın nedeni internet değil içinde sunduğu içeriklerdir (pornografi, oyunlar, kumar, borsa, online alışveriş vb.) (Gönül, 2002). 2000'li yıllarda internet artık bireylerin sosyalleşmeye, kendini ifade etmeye, duygusal ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştıkları bir mecra haline gelmiştir. Bu görüş doğrultusunda Öztapak (2018)'in interneti problemlerli bir biçimde kullanan ergenlerin, internet kullanımına ilişkin duygu ve görüşlerini incelediği çalışmasında ergenlerin internet ortamında yoğun bir şekilde vakit geçirmelerinin sebebi olarak; boş zamanı değerlendirme, bireylerin interneti kullanma davranışları üzerinde kontrol mekanizmalarını kaybetmeleri, internette sosyalleşmeye imkanı bulmaları nedeniyle kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın devamında ergenlerin sosyal medya aracılığıyla kurulan iletişimi, yüz yüze kurulan iletişime tercih ettikleri, bu duruma ise teknolojik imkanların sunduğu kolaylıkların neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin büyük kısmının ise internet dışındaki ortamlarda olumlu duyguları yaşamamanın zor olduğunu ancak internet ortamında olumlu duygular yaşadıklarını ve yaşadıkları bu olumlu duyguları tekrar yaşamak için internete girdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Yine çalışmada elde edilen bulgulardan birisi ise bireylerin duygularını ifade etmede güçlük yaşamaları olarak tanımlanan aleksitimi kavramı ile internetin problemlerli bir şekilde kullanılmasının ilişkili olmasıdır.

Chisholm (2006) yapmış olduğu araştırmasında, 8-18 yaş aralığındaki çocuk ve ergenlerin günde ortalama 8 saatini teknolojik araçları kullanarak geçirdiklerini belirtmektedir. İnterneti 6-12 saat arasında kullananların oranı ise %16,4'dür. Bu oranlar dikkate alındığında internet bağımlılığı, teknolojik gelişmelerde yaşanan hızlı değişiklikler nedeni ile son dönemlerde üzerinde sıkça durulan kavramlardan biri olmuştur. Yapılan çalışmalar da gösteriyor ki internet bağımlılığı üzerinde durulması gereken son derece elzem bir değişkendir. İnternet kullanımını dünyada olduğu gibi ülkemizde de her geçen gün artış göstermektedir. Bu artış beraberinde hayatımıza yeni kolaylıklar ve faydalar getirirse de yeni zararlar, sorunlar ve riskleri de beraberinde getirmiştir. Bireyin internet ve teknolojiyi yaşamının merkezine konumlandırması, kontrolsüz ve bilinçsiz bir şekilde kullanılmasıyla yeni bir bağımlılık türü olan internet bağımlılığı kavramı ortaya çıkmıştır. İnternet bağımlılığı kavramı ise özellikle çocuklar ve gençler için büyük bir risk haline gelmiştir. Bu durum ise ebeveynlere yeni bir sorunluluk yükleyen Dijital Ebeveynlik kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Elbette çocuklar ve ergenlerin bağımlılıktan korunması için

tek sorumluluk ebeveynlere ait değildir. Bireyin duygularını, isteklerini yönetebilmesi internet kullanımı konusunda daha bilinçli ve kontrollü olması da internet bağımlılığından korunmak için önemli bir noktadır. Bu bağlamda yapılan araştırma internet bağımlılığın nedenlerinin daha iyi anlaşılması ve bu sorunun çözümüne yönelik öneriler sunması açısından önem arz etmektedir. Alan yazın incelendiğinde, dijital ebeveynlik tutumları, ergenlerdeki internet bağımlılığı ve duyguları yönetme becerilerinin birlikte incelendiği bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma ile alan yazında ki mevcut olan eksikliğin giderileceği düşünülmektedir. Bu araştırmada, ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile ergenlerde internet bağımlılığı düzeyi ve duyguları yönetme becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşmak için şu sorulara cevap aranmıştır;

1. Ebeveynlerinin dijital ebeveynlik tutumları ile ergenlerin duyguları yönetme becerisi ve internet bağımlılığı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
2. Ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları, ergenlerin internet bağımlılığı düzeylerini yordamakta mıdır?
3. Ergenlerin duyguları yönetme becerisi, internet bağımlılığı düzeylerini yordamakta mıdır?
4. Ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
5. Ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi ile duyguları yönetme becerileri cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
6. Ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları, ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi ve duyguları yönetme becerileri evde internet erişimine sahip olma değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
7. Ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
8. Ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi anne eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
9. Ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi baba eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları, ergenlerde internet bağımlılığı düzeyi ve ergenlerin duygularını yönetme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama modeli, genel tarama modelinin bir türü olmakla beraber iki veya daha fazla değişken arasında bir değişimin var olup olmadığını, var ise derecesini belirlemeyi amaçlamaktadır (Karasar, 2016).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, Kayseri ili Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı liselerde öğrenime devam eden ergenler ve ebeveynleridir. Araştırmada örneklem seçimi yapılırken çok aşamalı örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Çok aşamalı örnekleme yöntemi, örneklem belirleme sürecinin iki ya da daha fazla aşamada tamamlandığı örnekleme yöntemi olarak tanımlanmaktadır.

Birinci aşamada örneklem seçiminin grup temelinde yapıldığı küme örnekleme yönteminden yararlanılarak Kayseri ilinde yer alan liseler seçilmiştir. İkinci aşamada ise amaçlı örnekleme kullanılarak okullardaki 17-18 yaş grubu öğrenciler ve aileleri seçilmiştir. Gönüllü olanlar ise araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 17-18 yaş grubu 231 ergen ve ergenlerin ebeveynleri olmak üzere toplamda 462 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem büyüklüğünün seçilmesinde Krejcie ve Morgan (1970)'in belirlemiş oldukları örneklem büyüklüğü tablosundan yararlanılmıştır. Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan veriler doğrultusunda evren sayısının 7821 olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya dahil edilecek katılımcı sayısının 231 ergen ve bu ergenlerin ebeveynleri olmasının yeterli olduğu kabul edilmiştir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün izni doğrultusunda Kayseri il merkezinde yer alan resmi 4 lise kurumu belirlenmiştir ve bu liselerden katılımcılar araştırmaya dahil olma kriterlerine göre araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmaya dahil edilme kriterleri olarak; katılımcıların gönüllü olarak araştırmaya dahil olmayı istemeleri, katılımcı ergenlerin 17-18 yaş arasında olmaları, katılımcıların tipik gelişim göstermeleri, ikametlerinde internete erişim sağlayabilecek medya araçlarının olması olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın örneklemine dahil olan ebeveynlerin %78,4 (n:181)'i kadın, %21,6 (n:50)'sı erkek olarak belirlenmiştir. Ergenlerin cinsiyetine baktığımız zaman araştırmaya katılan kız öğrenci oranının %55,4 (n: 128), erkek öğrencilerin oranının ise %44,6 olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan ergenlerin yaş dağılımları incelendiğinde ise araştırmaya katılan 17 yaş grubu öğrencilerin oranının %55,4 (n: 128), 18 yaş grubu öğrencilerin ise %44,6 (n: 103) olduğu bulunmuştur. Araştırmaya dahil olan ebeveynlerin eğitim durumlarının dağılımları ise şu şekildedir:

Annelerin, %45,9 (n:106)'u ilkökul mezunu, %20,8 (n:48)'i ortaokul mezunu, %26,0 (n:60)'sı lise mezunu, %7,4 (n:17)'ü ise üniversite mezunudur. Babaların, %29,0 (n:67)'u ilkökul mezunu, %18,2 (n:42)'si ortaokul mezunu, %35,9 (n:83)'u lise mezunu, %14,7 (n:34)'si ise üniversite mezunu ve %2,2 (n: 5)'si lisansüstü eğitim mezunudur.

Veri Toplama Araçları

Çalışmaya katılan ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumlarının ne düzeyde olduğunu belirlenmesi amacıyla “Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği”, ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyinin belirlenmesi amacıyla “Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu” , ergenlerde duygularını yönetme becerilerinin durumunu belirlemek amacıyla “Duyguları Yönetme Beceriler Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmaya katılan ergen ve ebeveynlerinin demografik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmaya katılan ergenlerin yaş, cinsiyet özelliklerini; ebeveynlerin ise eğitim durumu, yaş, cinsiyet özelliklerini belirlemek ve evde internet erişiminin olup olmadığını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Demografik bilgi formunda toplamda yedi madde bulunmaktadır ve araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği (DETÖ)

Ölçek İnan Kaya vd., (2018) tarafından ebeveynlerin, dijital ebeveynliğe yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla 6-18 yaş grubu çocukları olan ebeveynlere yönelik olarak geliştirilmiştir. Ölçek beşli likert tipinde bir yapıya sahiptir ve 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek değer 60 iken en düşük değer 12'dir. İnan Kaya vd., (2018) tarafından yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda, varyansın toplamda % 46.109'unu açıklayan iki faktörlü bir yapıya ulaşılmıştır. Bu yapı için gerçekleştirilen doğrulayıcı faktör analizi sayesinde uyum değerlerinin modeli doğruladığı belirlenmiştir (Ki-kare $\chi^2/sd=3,305$, GFI= .92, AGFI=.89, CFI=.87, RMSEA=.08 ve RMR=.05). Ölçeğin iç tutarlılık katsayıları .72 ile .78 arasında değiştiği görülmüştür. İki yarı test-güvenirlilik katsayıları .63 ile .76 arasındadır. Zaman ilerledikçe güvenirliliğin değerlendirilmesi amacıyla yapılan Bağımlı Örneklem t-Testi sonuçlarına göre, her iki faktör açısından da çalışma grubunun ön ve son test puanları arasında anlamlı fark oluşmadığı anlaşılmıştır. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach Alpha katsayıları dijital medyanın etkili kullanımını onaylama için 0.77, dijital medya risklerinden koruma için 0.72 olarak belirlenmiştir (İnan Kaya vd., 2018). Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği (DETÖ) toplam puanlarına ait bu çalışma verileri için Cronbach Alpha katsayısı 0.75 olarak hesaplanmıştır.

Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu (YİBT-KF)

Ölçek Young (1998) tarafından geliştirilmiş olup Türkçe uyarlaması Kutlu vd., (2016) tarafından gerçekleştirilmiş ve geçerlilik-güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Geçerlik ve güvenirlilik çalışmasının örneklem grubunu 14-17 yaş aralığında 945 ergen ve 17-35 yaş aralığında 1167 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Ölçek beşli likert tipinde olmakla beraber 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 60 iken, en düşük puan 12'dir. Ölçekten alınan puan yükseldikçe internet bağımlılığı düzeyi de yükselmektedir. Ölçeğin geçerliliği açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ve ölçüt geçerliliği ile incelenmiştir. Ölçeğin güvenirliliği ise Cronbach alfa kat sayısı ve test-tekrar test yöntemi ile incelenmiştir. Bulgular ve sonuçlara bakıldığında Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ($\alpha = .83$) olarak belirlenmiştir. Gerçekleştirilen geçerlilik ve güvenirlilik çalışması sonucunda ölçme aracının ergenler ve üniversite öğrencileri için geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Kutlu vd., 2016). Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu (YİBT-KF) puanlarına ait bu çalışma verileri için Cronbach Alpha katsayısı 0.79 olarak hesaplanmıştır.

Duyguları Yönetme Becerileri Ölçeği

Çeçen (2006) tarafından, 17-25 yaş arasındaki genç yetişkinlerin, duygularını yönetme becerilerinin düzeyini belirlemek amacıyla geliştirilen bir ölçektir. Ölçek beşli likert tipinde olmakla beraber 28

maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin tümü için iç tutarlık katsayısı .83, alt ölçekler için sırasıyla .79, .67, .65, .64 ve .62 olarak hesaplanmıştır. Test-tekrar test katsayısı ise .81 olarak bulunmuştur. Yapı geçerliğine ilişkin olarak maddelerin faktör yükleri .41 ile .78 arasında değişmektedir. Ölçek duyguları sözel olarak ifade edebilme, duygular tanıyabilme ve kabul, duyguları olduğu gibi gösterebilme, olumsuz bedensel tepkileri kontrol edebilme, başa çıkma ve öfkeyi yönetme faktörlerinden oluşmaktadır. Ölçeğin tüm faktörlerinden alınacak yüksek puan duyguları yönetme becerilerinin yüksekliğine işaret etmektedir. Araştırmada ölçeğin toplam puanı kullanılmıştır. Duyguları Yönetme Becerileri Ölçeği toplam puanlarına ait bu çalışma verileri için Cronbach Alpha katsayısı 0.77 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler, Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan izin doğrultusunda belirlenen liselerde öğrenim gören, araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen ve 17-18 yaş aralığında bulunan öğrencilere ve ebeveynlerine araştırmada bulunan veri toplama araçlarının uygulanması ile toplanmıştır. Veri toplama işlemi öncesinde araştırma kurgulanmış ve Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan 05.01.2023 tarih ve 01-14/2022 karar numarası ile etik kurul izni alınmıştır. Uygulama öncesinde katılımcıların tümüne onam formu imzalatılmıştır. Veri toplama sürecinin ardından 231 ergen ve 231 ebeveynin gönüllü bir biçimde araştırmaya katıldığı görülmüştür. Verilerin analizinde SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Yapılan ön analizler sonucunda normal dağılıma sahip olduğuna karar verilen veri setlerinde parametrik testler, normal dağılıma sahip olmadığı görülen veri setlerinde parametrik testlerin parametrik olmayan alternatifleri uygulanmıştır. Araştırma verilerine bağımsız örneklem t-testi, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi, Pearson Korelasyon Analizi ve basit doğrusal regresyon analizi işlemleri uygulanarak bulgulara ulaşılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın birinci sorusu kapsamında, ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile ergenlerin duyguları yönetme becerisi ve internet bağımlılığı düzeyi arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olup olmadığını incelemek amacıyla pearson momentler çarpımı korelasyon analizi yapılmıştır. Bu analize ilişkin verilere Tablo 1’de yer verilmiştir;

Tablo 1. Ebeveynlerin Dijital Ebeveynlik Tutumları İle Duyguları Yönetme Becerisi ve İnternet Bağımlılığı Düzeyi Arasındaki İlişkiye Ait Sonuçlar

		İnternet Bağımlılığı Düzeyi	Duyguları Yönetme Becerisi
Dijital Ebeveynlik Tutumları	r	,191*	-,089
	p	,004	,176
	n	231	231
Duyguları Yönetme Becerisi	r	-,500*	
	p	,000	
	n	231	

Tablo 1 incelendiğinde, ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları, ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi ve duyguları yönetme becerisi değişkenleri arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla pearson momentler çarpımı korelasyon analizi işlemleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda; dijital ebeveynlik tutumları ile ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyi arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişki görülmüştür, $r=0.191$, $p=.004$. Kısaca ifade etmek gerekirse dijital ebeveynlik tutumlarına ait puanlar yükseldikçe internet bağımlılığı düzeyi artmaktadır. Duyguları yönetme becerisi ile internet bağımlılığı düzeyi arasında negatif yönlü orta düzeyde anlamlı korelasyon bulunmuştur, $r=0.500$, $p=.000$. Yani duyguları yönetme becerisi düştükçe internet bağımlılığı düzeyi yükselmektedir. Son olarak duyguları yönetme becerisi ile dijital ebeveynlik tutumları arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır, $r=-0.089$, $p=.176$.

Araştırmanın ikinci sorusu kapsamında, dijital ebeveynlik tutumlarının ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyini anlamlı oranda yordayıp yordamadığını ortaya koymak amacıyla basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ortaya konan bulgulara Tablo 2 'de yer verilmiştir.

Tablo 2. Dijital Ebeveynlik Tutumları ve Ergenlerin İnternet Bağımlılığı Düzeylerine İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

	β	Standart Hata	Standardize Edilmiş β	t	p
Dijital Ebeveynlik Tutumları	0,310	0,105	0,191	2,947	.004*
	R=.191	R ² =.037	F(1,229)=8,688	VIF=1,000	DW=1,602

Tablo 2'de, dijital ebeveynlik tutumlarına ait puanların internet bağımlılığı düzeyine ilişkin puanları anlamlı oranda yordayıp yordamadığını ortaya koymak amacıyla basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda dijital ebeveynlik tutumlarına ait puanların internet bağımlılığı düzeyine ilişkin puanları anlamlı oranda yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte dijital ebeveynlik tutumları puanları internet bağımlılığı düzeyi puanlarının ortak varyansının %3,7'sini açıklamaktadır, $r=.191$, $F(1,229)=8,688$, $p=.004$. Yordayıcı değişkene ait VIF değerleri incelendiğinde ($VIF<5$) değişkenler arasında bağlantı problemi olmadığı görülmüştür. Durbin-Watson katsayısına bakıldığında (1,602) söz konusu analizde bir otokorelasyon sorunu olmadığı da görülmüştür.

Araştırmanın üçüncü sorusu kapsamında, ergenlerin duyguları yönetme becerilerinin, internet bağımlılığı düzeyini anlamlı oranda yordayıp yordamadığını ortaya koymak amacıyla basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ortaya konan bulgulara Tablo 3 'de yer verilmiştir.

Tablo 3. Ergenlerin Duyguları Yönetme Becerileri ve İnternet Bağımlılığı Düzeylerine İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

	β	Standart Hata	Standardize Edilmiş β	t	p
Duyguları Yönetme Becerisi	-0,358	0,041	-0,500	-8,744	.000*
	R=.500	R ² =.250	F(1,229)=76,463	VIF=1,000	DW=1,778

Tablo 3’de, duyguları yönetme becerisine ait puanların internet bağımlılığı düzeyine ilişkin puanları anlamlı oranda yordayıp yordamadığını ortaya koymak amacıyla basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda; duyguları yönetme becerisi puanlarının internet bağımlılığı düzeyi puanlarını anlamlı oranda yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte duyguları yönetme becerisi puanları internet bağımlılığı düzeyi puanlarının ortak varyansının %25’ini açıklamaktadır, $r=.500$, $F(1,229)=76,463$, $p=.000$. Yordayıcı değişkene ait VIF değerleri incelendiğinde ($VIF<5$) değişkenler arasında bağlantı problemi olmadığı görülmüştür. Durbin-Watson katsayısına bakıldığında (1,778) söz konusu analizde bir otokorelasyon sorunu olmadığı da görülmüştür.

Araştırmanın dördüncü sorusu kapsamında ebeveynlerin, dijital ebeveynlik tutumlarına ilişkin puanlarının, cinsiyete göre değişimini incelemek amacıyla bağımsız örneklem için kullanılan t testi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin verilere Tablo 4’te yer verilmiştir.

Tablo 4. Dijital Ebeveynlik Tutumlarının Ebeveyn Cinsiyetine Göre Bağımsız Gruplarda T Testi Sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Dijital Ebeveynlik Tutumları	Kadın	181	47,29	6,25	1,663	.098
	Erkek	50	45,54	7,80		

Ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumlarına ilişkin puanlarının cinsiyetlerine göre değişimi incelendiğinde; erkek ve kadınların dijital ebeveynlik tutumlarına ait puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür, $t(229)=-1,663$, $p=.098$.

Araştırmanın beşinci sorusu doğrultusunda; ergenlerin internet bağımlılığı düzeyleri ile duyguları yönetme becerilerinin, cinsiyetlerine göre değişimini incelemek amacıyla bağımsız örneklem için kullanılan t testi yapılmıştır. Yapılan analize ait sonuçlara Tablo 5’de yer verilmiştir.

Tablo 5. Ergenlerin İnternet Bağımlılığı Düzeyleri ve Duyguları Yönetme Becerilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Gruplar T Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
İnternet Bağımlılığı Düzeyi	Kız	128	31,36	10,08	-,928	.355
	Erkek	103	34,39	11,37		
Duyguları Yönetme Becerisi	Kız	128	90,01	13,95	-,943	.346
	Erkek	103	91,89	16,28		

Tablo 5’de görüldüğü üzere yapılan t testi sonucunda internet bağımlılığı düzeyi puanları ($t(229)=-,928$, $p=.355$) ile duyguları yönetme becerisi ($t(229)=-,943$, $p=.346$) puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde istatistiksel olarak farklılaşmamıştır.

Araştırmanın altıncı sorusu kapsamında, ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi ve duyguları yönetme becerisi puanlarının evde internet erişiminin bulunma durumuna göre değişimini incelemek amacıyla mann whitney u testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ortaya konan bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Dijital Ebeveynlik Tutumları, Ergenlerin İnternet Bağımlılığı Düzeyleri ve Duyguları Yönetme Becerilerinin Evde İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumuna Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

	İnternet Bağlantısı	n	Sıra Ortalaması	U	p
Dijital Ebeveynlik Tutumları	Var	211	120,43	1174,50	,001*
	Yok	20	69,22		
İnternet Bağımlılığı Düzeyi	Var	211	119,28	1417,50	,015*
	Yok	20	81,38		
Duyguları Yönetme Becerisi	Var	211	116,81	1939,50	,550
	Yok	20	107,48		

Tablo 6'da görüldüğü üzere ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları evde internet bağlantısına sahip olma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır, $U=1174,50$ $p=.001$. Evde internet bağlantısı olan ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumu puanlarının sıra ortalaması olmayan ebeveynlerden yüksektir. Evinde internet bağlantısına sahip olan ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi puanlarının sıra ortalaması evinde internet olmayan ergenlerden daha yüksektir, $U=1417,50$ $p=.015$. Son olarak evinde internet bağlantısı olan ergenlerin duyguları yönetme becerileri ile evinde internet bağlantısı olmayan ergenlerin duygularını yönetme becerileri arasında anlamlı fark görülmemiştir, $U=1939,50$ $p=.550$.

Araştırmanın yedinci sorusu kapsamında, ebeveynin yaşı ile dijital ebeveynlik tutumları arasında anlamlı ilişki olup olmadığını ortaya koymak amacıyla pearson momentler çarpımı korelasyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ortaya konan bulgulara Tablo 7 'de yer verilmiştir.

Tablo 7. Ebeveynlerin Yaşı İle Dijital Ebeveynlik Tutumları Puanlarının Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi Sonuçları

	Ebeveynin yaşı	
Dijital ebeveynlik tutumları	r	-,047
	p	,475
	n	231

Tablo 7'de görüldüğü üzere ebeveynin yaşı ile dijital ebeveynlik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Başa bir deyişle yaş artışında veya azalışında dijital ebeveynlik puanlarında anlamlı bir değişim olmamaktadır, $r=-,047$ $p=.475$

Araştırmanın sekizinci sorusu kapsamında, ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyinin, annenin eğitim durumuna göre anlamlı bir biçimde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ortaya konan bulgulara Tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 8. Ergenlerin İnternet Bağımlılığı Düzeyi Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi değişkenine göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Değişken	Eğitim Düzeyi	n	Sıra Ortalaması	χ^2	p
İnternet Bağımlılığı Düzeyi	İlkokul	106	106,89	3,886	.274
	Ortaokul	58	127,19		
	Lise	60	120,86		

Analiz sonuçları internet bağımlılığı düzeyi puanlarının sıra ortalamasının anne eğitim düzeyi ile istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$\chi^2 = 3,886$ $p = .274$]. Bir başka deyişle, annenin eğitim durumunun yükselmesine bağlı olarak internet bağımlılığı düzeyi ortalamaları arasındaki bu fark istatistiksel açıdan anlamlı değildir.

Araştırmanın dokuzuncu sorusu kapsamında, ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyinin, babanın eğitim durumuna göre anlamlı bir biçimde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ortaya konan bulgulara Tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9. Ergenlerin İnternet Bağımlılığı Düzeyi Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi değişkenine göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Değişken	Eğitim Düzeyi	n	Sıra Ortalaması	χ^2	p
İnternet Bağımlılığı	İlkokul	67	100,06	6,935	.139
	Ortaokul	42	128,82		
	Lise	83	123,80		
	Üniversite	34	115,46		
	Lisansüstü	5	96,20		

Tablo 9 incelendiğinde, internet bağımlılığı düzeyi puanlarının sıra ortalamasının baba eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$\chi^2 = 6,935$ $p = .139$]. Bir başka deyişle, babanın eğitim durumunun yükselmesine bağlı olarak internet bağımlılığı düzeyi ortalamaları arasındaki bu fark istatistiksel açıdan anlamlı değildir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre dijital ebeveynlik tutumları ile internet bağımlılığı düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Yani dijital ebeveynlik tutumları arttıkça internet bağımlılığı düzeyi de artmaktadır. Bunun nedeninin ise çocukların internet ortamında karşılaştıkları risklerin ve olumsuzlukların artmasıyla ebeveynlerin, çocuklarının sanal ortamlarda karşılaştıkları bu riskleri önleyebilmek için daha korumacı bir tavır sergilediği düşünülebilir. Bu sunuca benzer şekilde; Günaydın (2021) çalışmasında ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumlarının artmasıyla çocuklarda internet bağımlılığı düzeyinin arttığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlardan farklı olarak; Doğan ve Döğer (2023), annelerin dijital ebeveynlik tutumları ile anne-çocuk internet bağımlılığı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma 12-17 yaş grubu çocuğa sahip olan anneler ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar çocukların

günlük cihaz kullanım süresi ile annelerinin günlük cihaz kullanım süresi, internet kullanım kuralları, çocuk koruma kilidi, telefon, bilgisayar ve tablete sahip olma arasında anlamlı ilişki olduğunu göstermiştir. Araştırmanın devamında ise dijital medyanın risklerinden koruma ile aile – çocuk internet bağımlılığı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu sonucu elde edilmiştir. İnternet kullanımı ve sıklığı konusunda herhangi bir sınırlama getirmeyen ebeveynlerin çocuklarının internet kullanımı konusunda daha riskli davranışlar sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır (Valcke vd., 2010). Yayıncı (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise ebeveynlerin internet kullanım düzeyleriyle çocukların internet kullanım düzeyleri arasında pozitif yönlü, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Annelerin online kaldıkları süreler çocuklar için boş zaman ve serbestlik yaratmakta bu noktada çocuklar teknolojinin kontrolsüz kullanımını annelerinden model almaktadırlar. Anne babalar çoğunlukla çocukların çevrimiçi deneyimlerine sınırlayıcı, kontrolcü ya da takip edici şekilde yaklaşmaktadır (Álvarez vd., 2013; Kenley, 2011; Valecke vd., 2010).

Manap ve Durmuş (2021) çalışmasında dijital ebeveynlik tutumları ile çocuklarda internet bağımlılığı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Elde edilen sonuçlara göre: Olumsuz model olma ve dijital ihmal düzeylerinin sağlıklı aile içi role sahip ebeveynlerde, sağlıklı aile içi role sahip olmayanlara göre düşük olduğu; risklerden koruma ve internetin verimli kullanımı düzeylerinin ise daha yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Çocuğun internet bağımlılığı düzeyinin, ebeveynlerin olumsuz örnek olma ve dijital ihmal düzeyleriyle pozitif yönlü; ebeveynlerin çocuklarını risklerden koruması ile de negatif yönlü ilişki olduğu belirlenmiştir.

Duyguları yönetme becerileri ve internet bağımlılığı düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi sonucunda aralarında negatif yönlü anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir yani duyguları yönetme becerileri puanları düştükçe internet bağımlılığı düzeyi artmaktadır. Alan yazın incelendiğinde; özellikle çocuk ve ergenlerde dijital ortamlarda geçirilen süre ile duygusal ve davranışsal problemler arasında pozitif yönde ilişki olduğu görülmektedir (Colwell ve Kato, 2003; Harman vd., 2005; Jang vd., 2008). Saatçioğlu (2016)'nin gerçekleştirdiği çalışmada internet bağımlısı olan ergenlerin, internet bağımlısı olmayan ergenlere göre duygu düzenlemede daha fazla güçlük yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Harman vd., (2005) ise çalışmalarında çocuk ve ergenlerin dijital mecralarda geçirdikleri süre ile duygusal ve davranışsal problemler arasındaki ilişkinin pozitif yönlü olduğuna değinmektedir. Kılıç (2017) tarafından yapılan çalışmada ise internet bağımlılığı açısından riskli olan ergenlerin, bağımlılık açısından riskli olmayan ergenlere göre duygu düzenlemede, duygularını anlamakta ve kabul etmekte, uygun stratejiler geliştirmekte ve duygularını amaçlarına uygun bir biçimde değiştirmekte daha fazla güçlük yaşadıkları belirlenmiştir. Yaşanan bu güçlüğü, bireyin kişilerarası ilişkilerinin bozulmasına ve bireyin gündelik ilişkiler yerine internet ortamındaki ilişkileri tercih etmesine neden olacağı düşünülmektedir. Bu durumun ise kişilerin internette geçirdiği sürenin artmasına ve bağımlılık durumunun ortaya çıkmasına neden olabileceği düşünülmektedir. Yelpaze (2021)'nin çalışmasında ergenlerin duygularını yönetme becerilerinin azalmasıyla beraber problemleri sosyal medya kullanım düzeyinin arttığı görülmüştür. Bu bulgulardan farklı olarak ise Seymenoğlu (2019)'nun 579 ergen ile gerçekleştirdiği çalışmada, ergenlerdeki problemleri internet kullanımı ve öfke kontrolü arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Sezen ve Murat (2018)'in

internet bağımlılığı ile duygusal zeka arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında değişkenler arasında negatif yönlü, zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumlarının ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeylerini anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, ebeveynlik kavramına yeni bir boyut kazandıran dijital ebeveynlik kavramının önemini göstermektedir. Ebeveynler çağımızda bir gereklilik hali gelmiş olan internet ve dijital dünya kavramlarının yaşamımızdaki önemini kabul etmeli, çocuklarını internet ve dijital araçların getirdiği risklerden ve olumsuzluklardan korumalı ancak bu koruma çocukların internetin olumlu ve kolaylaştırıcı yönlerinden faydalanmasını engelleyecek düzeyde olmamalıdır. Ebeveynlerden internetin yaşamımızdaki yerini ve önemini kabul ederek, uygun bir dijital ebeveynlik tutumu sergilemeleri beklenmektedir. Chou ve Lee (2017) tarafından yapılan çalışmada internet ebeveynliği davranışlarının, çocuklarda ki internet bağımlılığını yordadığı belirlenmiştir. Ebeveynlerin, internet kullanımı konusunda çocuklarına rehberlik sağladığı, özen ve farkındalık gösterdiği zaman çocuklardaki internet bağımlılığı oranının düştüğü; buna karşılık internet kullanımı konusunda katı sınırları olan ve aşırı koruyucu davranan ebeveynlerin çocuklarında ise internet bağımlılığı oranının yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır. Chemnad vd., (2022) tarafından yapılan çalışmada ebeveynlerin internete bağımlı olması durumunda, ergenlerde de internete bağımlı olma olasılığının yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre ebeveynlere yönelik gerçekleştirilen eğitimlerin, sadece ergenlerle ilgilenmeye yönelik olmaması aynı zamanda ebeveynlerin dengeli, yapıcı dijital alışkanlıklar sergilemeye ve çocuklarına olumlu rol modeller haline gelmelerine yardımcı olacağını belirtilmektedir.

Araştırmada, ergenlerdeki duyguları yönetme becerilerinin, internet bağımlılığı düzeyini anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Duygu yönetimini sağlayamayan ergenlerin, olumsuz duygular hissettiklerinde bu hislerden kurtulmak amacıyla internet kullandıkları ya da interneti kendilerini ifade etmek için daha rahat bir ortam, bir kaçış ve rahatlama ortamı olarak gördükleri bunun da internet bağımlılığına neden olacağı düşünülmektedir. Ercengiz ve Şar (2017)'in yaptıkları ve ergenlerdeki duygu düzenleme becerilerinin internet bağımlılığını yordama gücünü inceledikleri çalışmada; internet bağımlılığının, içsel işlevsel olmayan duygu düzenleme ve dışsal işlevsel olmayan duygu düzenleme ile pozitif ilişkili olduğunu yani işlevsel olmayan duygu düzenlemenin internet bağımlılığının gelişiminde pozitif yönde bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre duygusal düzenlemede yaşanan başarısızlıkların internet bağımlılığının gelişiminde pozitif bir şekilde rol oynadığı söylenebilir.

Araştırmada dijital ebeveynlik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşarak farklılaşmadığı incelenmiş ve elde edilen sonuçlara göre ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür. Elde edilen bu sonuçlara benzer şekilde Yaman vd., (2019) tarafından yapılan çalışmada dijital ebeveynlik öz-yeterlilik düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilememiştir. Bu sonuçlardan farklı olarak Manap (2020) ise dijital ebeveynlik farkındalığının cinsiyete göre farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın devamında babaların annelere göre daha fazla olumsuz rol model davranışlar sergilediği ve babaların annelere göre dijital ihmal düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çocuklarını internetin risklerinden korumak

ve internetin verimli kullanımı konularında ise annelerin lehine anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmüştür.

Araştırmada internet bağımlılığı düzeyinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiş, elde edilen sonuçlara göre ise ergenlerde internet bağımlılığının cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Bunun nedeninin günümüzde internet ve dijital araçların yaygınlaşmasıyla, internete olan erişiminde tüm bireyler için kolay bir hale gelmiş olması düşünülebilir. Literatüre bakıldığında ise bu sonuca benzer şekilde Uslu (2019) yaptığı çalışmada internet bağımlılığının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Öksüz (2019) ise cinsiyet faktörünün, internet bağımlılığı ve diğer değişkenler üzerinde ki etkisini incelemek amacıyla bir meta analiz çalışması yapmış; çalışmaya ortaokul, lise ve üniversite düzeyindeki öğrenciler dahil edilmiştir. Araştırma sonucunda ise; ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri ayrı ayrı değerlendirilmiş ve her bir eğitim düzeyindeki erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre internete bağımlı olma durumlarının küçük düzeyde daha fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan farklı olarak Esen (2010), lise öğrenimine devam etmekte olan öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmasında kız ve erkek öğrencilerin internete bağımlılığına ilişkin veriler karşılaştırmış, araştırmaya katılan erkek çocukların internet bağımlılığı düzeylerinin kız çocuklarına göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bunun sebebinin ise erkeklerin dijital araçlara erişiminin daha kolay olması ve toplumda erkeklere yönelik denetimim kızlara oranla daha az olması gibi etmenler düşünülebilir. Chou ve Lee (2017)'nin Tayvanlı 3169 ortaokul öğrencisiyle yaptığı çalışmada erkek öğrenciler ebeveynlerinin kendilerine yönelik daha ihmalkar ve müsamahakar bir internet ebeveynliği tutumu sergilediklerini algıırken kızlar ise internet ebeveynliği konusunda kendilerine yönelik daha otoriter bir tutum sergilendiğini algılamaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre ergenlerin duygularını yönetme becerileri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı düzeyde bir ilişkiye rastlanmamıştır. Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda kız ve erkek öğrencilerin duygularını benzer şekilde yönettikleri düşünülebilir. Bu sonuçlara benzer şekilde Cinbir Filik (2021) tarafından yapılan çalışmada, kız öğrencilerin duyguları yönetme becerileri puanları ile erkek öğrencilerin duyguları yönetme becerileri puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılaşmadığı sonucu elde edilmiştir. Üstün ve Toptaş (2014) da yaptıkları çalışmada duyguları yönetme becerisinin cinsiyete göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre dijital ebeveynlik tutumları evde internet bağlantısına sahip olma durumuna göre farklılaşmaktadır. Evde internet bağlantısı olan ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumu puanlarının sıra ortalaması olmayan ebeveynlerden yüksektir. Evinde internet bağlantısı olan ergenlerin internet bağımlılığı düzeyi puanlarının sıra ortalaması evinde internet olmayan ergenlerden daha yüksektir. TÜİK (2022) verilerine göre, evde internet erişimine sahip hane oranı %94,1' dir. İnternet kullanımının yaygınlığı ve erişim kolaylığının artmasıyla internet bağımlılığının da yaygınlaştığı düşünülebilir. Bu sonuçlara göre internetin yaygınlaşması ve internete ulaşmadaki kolaylık nedeniyle ergenlerin daha fazla internete bağımlı hale gelecekleri, ebeveynlerin ise çocuklarını bu risklerden korumak amacıyla dijital ebeveynlik tutumlarının yükseleceği düşünülebilir.

Araştırma sonucunda ebeveynin yaşı ile dijital ebeveynlik tutumları arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Bu sonuçlara paralel olarak Türkel (2021) tarafından yapılan çalışmada dijital ebeveynlik tutumları ile ebeveyn yaşı arasında anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır. Benzer biçimde Zabatiero vd., (2018) ebeveyn yaşının, çocukların dijital teknolojileri kullanmalarına yönelik olan bakış açılarını etkilemediği sonucuna ulaşmıştır.

Araştırma sonucunda ebeveynlerin eğitim durumu ile ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. İnternet ve dijital dünyanın yaşamımızda yer alma serüveni uzun bir geçmişe dayanmamaktadır ancak yaşamımızda yer almaya başlamasının ardından kısa süre içerisinde hayatımızın çok önemli ve kritik noktalarında kendisine yer edinmiştir. Ebeveynlerin eğitim düzeyleri ne olursa olsun yaşanan bu hızlı değişime ayak uyduramamış olabileceği düşünülebilir. Bu sonuca benzer şekilde Yurdakul (2021) yaptığı çalışmada babanın eğitim durumu ile öğrencilerdeki internet bağımlılığı düzeyinin anlamlı olarak farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Annenin eğitim durumu ile ilgili bulgulara bakıldığında ise ergenlerin kendi beyanlarına dayalı internet bağımlılığı düzeyleri ile annenin eğitim durumu anlamlı olarak farklılaşmamaktadır. Ancak ergenlerin aile beyanına dayalı internet bağımlılığı düzeyleri ve annenin eğitim durumu karşılaştırıldığında anlamlı düzeyde farklılık olduğu bulunmuş; annesi lise mezunu olan ergenlerde annesi ilkökul mezunu olanlara göre internet bağımlılığı düzeyinin anlamlı bir şekilde arttığı görülmüştür. Turan (2017), yaptığı çalışmada babanın eğitim durumu ile ergenlerde internet bağımlılığı değişkenlerini karşılaştırmış ve babanın eğitim düzeyi ile ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Buna göre babası lisans ve üzeri eğitim durumuna sahip öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyleri ortalamanın üstünde iken; babası ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan öğrencilerinin internet bağımlılığı düzeylerinin ortalama olduğu belirlenmiştir. Arslan vd., (2015) ise annenin eğitim durumunun, öğrencilerin dijital bağımlılık düzeyleri ile anlamlı bir şekilde ilişki olduğunu; annenin eğitim düzeyinin artmasıyla beraber çocuklardaki dijital bağımlılığın da arttığı sonucuna ulaşmıştır. Bağımlılık düzeyi en düşük olan öğrencilerin annelerinin okur-yazar olmadığı belirlenmiş, annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin bağımlılık açısından en yüksek puana sahip oldukları görülmüştür. Annesi üniversite mezunu olanların ise dijital bağımlılık düzeylerinin yüksel olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın devamında ise babası üniversite mezunu öğrencilerin dijital bağımlılık düzeylerinin babası ortaokul mezunu olanlara göre yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan başka bir çalışmada elde edilen sonuca göre ise internet bağımlılığı ve anne eğitim düzeyi arasında bir ilişki olmadığı görülmüştür (Gökçe Arslan ve Günbatır, 2012). Günüç (2009) ise yaptığı çalışmada babanın eğitim durumu ile öğrencilerdeki internet bağımlılığı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını tespit etmiştir.

Öneriler

Araştırma sonucunda şu öneriler verilebilir; dijital ebeveynlik tutumlarının, ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyi üzerindeki yordayıcı etkisi düşünüldüğünde, ebeveynlere yönelik dijital ebeveynlik tutumları hakkında bilinçlendirme çalışmaları önem arz etmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen bir diğer sonuç duyguları yönetme becerilerinin ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyi üzerinde yordayıcı etkiye sahip olduğudur. Buna göre ergenlerin yalnızlık, öfke,

kendini ifade edememe gibi olumsuz duygulara neden olan durumlar yaşadıklarında internet ortamını bir kaçış ve rahatlama noktası olarak görebilmektedirler. Bunun yerine okul ve aile işbirliği ile ergenlerin rahatlama ve boş vakitlerini verimli bir şekilde değerlendirmeleri için kendilerine uygun aktivitelere yönlendirilmesi önemlidir.

Evde internet erişimine sahip olma durumunun ergenlerdeki internet bağımlılığı düzeyini yükselttiği sonucuna bakarak ebeveynler, ergenlerin internet kullanımı konusunda doğru bir yaklaşıma sahip olmaları ve dikkatli davranmaları önerilmektedir.

Kaynakça

- Arıcı Doğan, D. ve Döğer, S. S. (2023). Annelerin dijital ebeveynlik tutumları ile aile-çocuk internet bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9(1), 1-14. <https://doi.org/10.24289/ijsser.1181453>
- Álvarez, M., Torres, A., Rodríguez, E., Padilla, S. & Rodrigo, M. J. (2013). Attitudes and parenting dimensions in parents' regulation of internet use by primary and secondary school children. *Computers & Education*, 67, 69-78.
- Arslan, A., Kırık, A. M., Karaman, M. ve Çetinkaya, A. (2015). Lise ve Üniversite Öğrencilerinde Dijital Bağımlılık. *Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 8, 34-58.
- Biçer, U. (2014). *Sosyal Beceri Eğitiminin Ortaokul Öğrencilerindeki İnternet Bağımlılığı Düzeylerine Etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi.
- Cinbir Filik, N. (2021). *Üniversite Öğrencilerinde Bağlanma Stilleri ve Çocukluk Çağı Deneyimlerinin Duygular Yönetme Becerileri İle İlişkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- Chemnad, K., Alshakhsi, S., Al-Harashsheh, S., Abdelmoneium, A. O., Al-Khalaf, M. S., Baghdady, A. & Ali, R. (2022). Is it contagious? Does parents' internet addiction impact their adolescents' Internet addiction? *Social Science Computer Review*. <https://doi.org/10.1177/08944393221117408>
- Chisholm, J. F. (2006). Cyberspace violence against girls and adolescent females. *Annals New York Academy of Sciences*, 1087, 74-89. <http://dx.doi.org/10.1196/annals.1385.022> PMID:17189499
- Chou, C. & Lee, Y. H. (2017). The Moderating Effects of Internet Parenting Styles on the Relationship Between Internet Parenting Behavior, Internet Expectancy, and Internet Addiction Tendency. *Asia-Pacific Edu Res*, 26, 137-146. <https://doi.org/10.1007/s40299-017-0334-5>
- Clarkson, A. & Zierl, L. (2018). An online parenting program grows digital parenting skills and parent-school connection. *Journal of Extension*, 56(5). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2840914>
- Colwell, J., & Kato, M. (2003) Investigation of the relationship between social isolation, self-esteem, aggression and computer game play in Japanese adolescents. *Asian Journal of Social Psychology*, 6(2), 149-158.
- Çeçen, A. R. (2006). Duygular Yönetme Becerileri Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik Çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 101-113.
- Ercengiz, M. ve Şar, A. H. (2017). Ergenlerde İnternet Bağımlılığının Yordayıcı Olarak Duygu Düzenlemedeki Rolü. *Sakarya University Journal of Education*, 7(1), 183-194. <https://doi.org/10.19126/suje.307236>
- Esen, E. (2010). *Ergenlerde İnternet Bağımlılığını Yordayan Psiko-Sosyal Değişkenlerin İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Gökçearslan, Ş. ve Günbatır, M. S. (2012). Ortaöğretim Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 2(2), 10-24.
- Gönül, S. (2002). Patolojik internet kullanımı (internetin kötüye kullanımı). *Yeni Symposium*, 40(3), 105-110.
- Günaydın, E. (2021). *12-17 Yaş Çocuğu Olan Annelerin Ebeveynlikte Bilinçli Farkındalık Düzeyi Ve Dijital Ebeveynlik Tutumu İle Çocuklarında İnternet Bağımlılığı Arasındaki İlişki*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi.
- Günüç, S. (2009). *İnternet Bağımlılık Ölçeğinin Geliştirilmesi Bazı Demografik Değişkenler ile İnternet Bağımlılığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Harman, J. P., Hansen, C. E., Cochian, M. E. & Lindsey, C. R. (2005). Liar, liar: Internet faking but not frequency of use affect social skills, self-esteem, social anxiety, and aggression. *Cyber Psychol Behavior*, 8(1), 1-6. <https://doi.org/10.1089/cpb.2005.8.1>

- İnan Kaya, G., Mutlu Bayraktar, D. ve Yılmaz, Ö. (2018). Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 149-173. <https://doi.org/10.21764/mauefd.390626>
- Jang, K. S., Hwang, S. Y., & Choi, J., Y. (2008). Internet addiction and psychiatric symptoms among korean adolescents. *Journal of School Health*, 78(3), 165-171.
- Karahisar, T. (2014). İnternette çocukları bekleyen riskler ve medya okuryazarlığı. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC*, 4(4), 82- 96. <https://doi.org/10.7456/10404100/007>
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kenley, H. (2011). *Cyber bullying no more: Parenting a high tech generation*. Loving Healing Press.
- Kılıç, G. (2017). *Ergenlerde İnternet Bağımlılığının Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ege Üniversitesi.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Kumar, N., Ramphul, K., Mejias, S. G., Lohana, P., Verma, R., Ramphul, Y. & Sonaye, R. (2021). The impact of COVID-19 lockdown on children and adolescents and possible solutions: a perspective. *Archives of Medical Science-Atherosclerotic Diseases*, 6(1), 115-119. <https://doi.org/10.5114/amsad.2021.107811>
- Kutlu, M., Savcı, M., Demir, Y. ve Aysan, F. (2016). Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formunun Türkçeye Uyarlaması: Üniversite Öğrencileri ve Ergenlerde Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17, 69-76. <https://doi.org/10.5455/apd.190501>
- Manap, A. (2020). *Anne Babalarda Dijital Ebeveynlik Farkındalığının İncelenmesi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. İnönü Üniversitesi. <https://doi.org/10.17679/inuefd.711101>
- Manap, A. ve Durmuş, E. (2021). Dijital Ebeveynlik Farkındalığının Çeşitli Değişkenler, Aile İçi Roller Ve Çocukta İnternet Bağımlılığı Açısından İncelenmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 141-156. <https://doi.org/10.19160/ijer.837749>
- Öksüz, Ö. (2019). *Cinsiyetin İnternet Bağımlılığı, Problemlı İnternet Kullanımı, Siber Zorbalık Ve Siber Mağduriyet Değişkenleri Üzerine Etkisi: Bir Meta Analiz Çalışması*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Öztabak, M. Ü. (2018). Problemlı İnternet Kullanımı Olan Ergenlerin İnternet Kullanımına İlişkin Duygu ve Görüşlerinin İncelenmesi. *International Journal of Society Researches*, 8(15), 1024-1055. <https://doi.org/10.26466/opus.419667>
- Parmar, N. A. (2017). *Digital Parenting*. United Learning Schools, Ashford, Kent.
- Rode, J. A. (2009). *Digital parenting: designing children's safety*. In Proceedings of the 23rd British HCI Group Annual Conference on People and Computers: Celebrating People and Technology. British Computer Society, 244-251.
- Saatçioğlu, H. (2016). *İnternet Bağımlılığı Tanısı Alan Ergenlerin Sosyal Bilişsel Becerilerinin Değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış tıpta uzamanlık tezi]. Ege Üniversitesi.
- Seymenoğlu, F. T. (2019). *Ergenlerde Öfke İfadesi Ve İnternet Bağımlılığının İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Sezen, M. F. ve Murat, M. (2018). Ergenlerde Akran Zorbalığı, İnternet Bağımlılığı ve Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*. 9(16), 160-182. <https://doi.org/10.26466/opus.476629>
- Sukk, M. & Siibak, A. (2021). Caring dataveillance and the construction of “good parenting”: Estonian parents’ and pre-teens’ reflections on the use of tracking technologies. *Communications*, 46(3), 446-467. <https://doi.org/10.1515/commun-2021-0045>
- Turan, F. (2017). *Ergenlerde İnternet Bağımlılığının Anne Baba Tutumları Açısından İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi.

- Türkel, N. (2021). *Ebeveynlerin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeyleri İle Dijital Ebeveynlik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi.
- Uslu, Ş. (2019). *Lise Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı, Dijital Oyun Bağımlılığı Ve Sosyal Medyaya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ege Üniversitesi.
- Üstün, F. K. ve Topbaş, E. (2014). Büro çalışanlarının duygu yönetme becerilerinin geliştirilmesinde duygu yönetimi eğitimi programının etkisi: Deneysel bir çalışma. *Journal of Human Sciences*, 11(1), 1126-1148. <https://doi.org/10.14687/ijhs.v11i1.2781>
- Valcke, M., Bonte, S., De Wever, B. & Rots, I. (2010). Internet Parenting Styles and The Impact on Internet use of Primary School Children. *Computers & Education*, 55(2), 454- 464.
- Yaman, F., Dönmez, O., Akbulut, Y., Kabakçı Yurdakul, I., Çoklar, A. N. ve Güyer, T. (2019). Ebeveynlerin Dijital Ebeveynlik Yeterliklerinin Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 44(199), 149-172.
- Yaylacı, B. (2019). *Okul Öncesi Çocuklarda Ebeveyn Çocuk İlişkisinin İnternet Kullanımı Üzerine Etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi.
- Yelpaze, İ. (2021). Ergenlerin Problemlili Sosyal Medya Kullanımlarında Yalnızlığın Yordayıcılığı: Duyguları Yönetme Becerilerinin Aracılık Rolü. *Adyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38, 144-173. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.787149>
- Young, K. S. (1998). Internet Addiction: The Emergence of a New Clinical Disorder. *Cyber Psychology and Behavior*, 1(3), 237-244. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>
- Yurdakul, I. K., Dönmez, O., Yaman, F. ve Odabaşı, H. F. (2013). Dijital Ebeveynlik ve Değişen Roller. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(4), 883-896.
- Zabatiero, J., Straker, L., Mantilla, A., Edwards, S. & Danby, S. (2018). Young Children and Digital Technology: Australian Early Childhood Education and Care Sector Adults' Perspectives. *Australasian Journal of Early Childhood*, 43(2), 14–22. <https://doi.org/10.23965/AJEC.43.2.02>